

Рагуліна Анастасія Олександрівна
здобувач вищої освіти, спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник:
Потриваєва Наталія Володимирівна
доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет

ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Податкове середовище має величезний вплив на фінансовий стан підприємства. Ефективне управління податковим навантаженням є необхідним елементом стратегії кожного успішного бізнесу. Оптимізація податкового нарахування в управлінні підприємством - це не просто зменшення податків, але й максимізація використання податкових переваг та вивчення правових можливостей для зменшення фінансового тиску.

Використовуючи офіційні дані Open Budget (табл.1) [1], розглянемо показники податкового навантаження на підприємства України:

Таблиця 1 - Показники податкового навантаження на підприємства України

Показники	Роки				Відносне відхилення 2022 р. від 2019 р.
	2019	2020	2021	2022	
Валовий внутрішній продукт, млрд грн	3974,6	4194,1	5459,6	5191,0	30,5
Податкові надходження до Зведеного бюджету України, млрд грн	1112,1	1115,5	1401,9	1594,1	43,3
Рівень податкового навантаження, %	27,9	26,6	25,7	30,7	

Джерело: побудовано автором з використанням джерела [1].

Аналізуючи дані, можна сказати, що розмір податкового навантаження коливається від 27,9% до 30,7% від величини валового внутрішнього продукту. Його загальний рівень за останні 4 роки практично не змінився. Коливання валового внутрішнього продукту спричинене проблемами майже в усіх галузях економіки країни. Руйнація виробничих потужностей та транспортної інфраструктури, переривання міжрегіональних зв'язків через воєнний конфлікт спричинили зменшення обсягів промислового виробництва.

Зростання податкового навантаження може мати негативні наслідки для підприємств, економіки та суспільства в цілому. Зокрема, зменшення прибутку підприємств, зниження кількості інвестицій та якості інновацій, збільшення вартості товарів та послуг, зменшення кількості робочих місць тощо. Тому для

уникнення цих ризиків необхідно працювати над оптимізацією податкового тягаря.

Процес оптимізації оподаткування [2] являє собою зведення податкових виплат до мінімуму та недопущення штрафних санкцій з боку фіскальних органів. Цього можна досягти завдяки своєчасній сплаті податків та правильністю нарахування. Податкова оптимізація не є ухиленням від сплати податків, якщо в результаті податкового комплексу податкового планування та оптимізації обрано правові та законні способи мінімізації податків та податкових зобов'язань. Ухилення від сплати податків — це порушення чинного податкового законодавства, що може призвести до штрафів та кримінальної відповідальності [3].

Основними напрямками удосконалення існуючої системи оподаткування є аспекти, спрямовані на досягнення економічної стабільності та стимулювання розвитку [4, с.35]: помірне зниження та рівномірний розподіл податкового навантаження між суб'єктами залежно від сфери діяльності; посилення ефективності податкового контролю над рівнем виробничих витрат; створення умов для стимулювання інвестицій та інновацій у ключових галузях економіки; забезпечення контролю за формуванням та використанням фінансових ресурсів, що надаються внаслідок застосування податкових пільг; мінімізації витрат на податкове адміністрування; а також оптимізації ставок різних податків та їх узгодження з європейськими стандартами.

Отже, податкове середовище має вирішальний вплив на фінансовий стан підприємства, а ефективне управління податковим навантаженням є ключовим аспектом стратегії кожного успішного бізнесу, саме тому важливо оптимізувати податкове навантаження.

Список використаних джерел

1. Доходи. Open Budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/national-budget/incomes> (дата звернення: 10.11.2023).
2. Оптимізація і мінімізація податків. «Аудит. Бухгалтерія. Аутсорсинг». URL: <https://www.buhslugi.com.ua/ua/informatsiya/informatsiya-dlya-yuridichnikh-osib/optimizatsiya-podatkovogo-navantazhennya-minimizatsiya-podatkov.html> (дата звернення: 10.11.2023).
3. Tax optimization and tax planning. Олимпия-аудит. URL: [https://olimpia-audit.com.ua/en/tax-optimization-and-tax-planning#:~:text=Optimization%20of%20taxes%20or%20taxation,of%20the%20taxpayer,%20that%20is,\(date%20of%20access%3A%2010.11.2023\)](https://olimpia-audit.com.ua/en/tax-optimization-and-tax-planning#:~:text=Optimization%20of%20taxes%20or%20taxation,of%20the%20taxpayer,%20that%20is,(date%20of%20access%3A%2010.11.2023)).
4. Ilin V., Kuzmych S. Optimization of the tax burden of the enterprises: domestic and foreign experience. The institute of accounting, control and analysis in the globalization circumstances. 2020. No. 1. P. 29–37. URL: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.01.029> (date of access: 10.11.2023).